

GORENJEJC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši števil. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Janko Strnad — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek

: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrto stran 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Iz delegacij.

Avstrijska in ogrska delegacija zborujeta na Dunaju. Zasedanje avstrijske delegacije je otvoril starosta baron Schwegel. Za predsednika je bil soglasno izvoljen dr. Leo s 44 glasovi, in za podpredsednika grof Sylva-Tarouka. Zunanji minister grof Berchtold je predložil proračun za prvo polovico l. 1914. Potem so se volili odseki. Izvoljeni so bili v finančni odsek: za predsednika slov. poslanec dr. Korošec; za bosniški odsek: predsednik princ Lobkowitz; v odsek za zunanje stvari Bärnreither predsednik; v vojni odsek: predsednik Lecher. Za mornarico bo poročevalec baron Schwegel. Delegati, ki so člani hrvaško-slovenskega kluba, so sklenili, da iz polit. državnopravnih razlogov ne sprejmo nobenega poročila, ker si hočejo prihraniti prosto roko glede kritike o politiki skupnega finančnega ministra viteza Bilinskega. — Proračun skupnih stroškov zunanjega ministrstva za prihodnjo polovico leta znaša 9.554.188 kron, vojnega ministrstva 239.586.207 kron, vojne mornarice 38.138.580 kron, skupnega finančnega ministrstva 2.589.245 K, vsega skupaj tedaj 290.054.856 kron.

Dne 19. t. m. so bili avstrijski delegati sprejeti pri cesarju. Predsednik dr. Leo je pozdravil cesarja. Omenjal je, da je močna Avstro-Ogrska najtrdnjša garancija za evropski mir. Le miroljubnosti cesarja se je zahvaliti, da ni prišlo do krvavih zapletljajev. Avstrija se more razvijati le na podlagi pravičnosti in enakopravnosti za vse narode. Gospodarski položaj Avstrije je težaven in nujno je potreba, da se blagostanje ljudstva dvigne. Cesarju je želel, kot zaščitniku miru in dobremu očetu vseh avstrijskih narodov, da bi ga Bog ohranil še dolgo zdravega in čilega.

Cesar je na to odgovoril:

„Jaz sprejemam zagotovilo zvestobe in vdanosti, ki ste jo pravkar name naslonili, s toplo hvaležnostjo in odkritosrčnim zadoščenjem.“

Vojni zapletljaji na Balkanu, s kojih izbruhom se je vaša pozornost ob priliki zadnjega delegacijskega zasedanja bavila, so s koncem druge balkanske vojne zaključeni.

Tekom krize so bila prizadevanja moje vlade na to obrnjena, da se politični in gospodarski interesi monarhije obvarujejo škode in da se položaj na bližnjem vzhodu kolikormogoče konsolidira.

Spričo velikega pomena, ki je ima Jadransko morje kot edini izhod naše prekomorske trgovine za monarhijo, je moja vlada obračala posebno pozornost na rešitev albanskega vprašanja.

V popolnem sporazumu z zvezno italijansko vlado smo na londonski poslaniški konferenci sprožili ustanovitev samostojne kneževine Albanije in se nam je posrečilo dobiti za to pritrjevanje in podporo velesil.

Naše razmerje do vseh velesil je trajno prijateljsko.

V resnem času se je zveza, ki nas v blagor naših narodov že več desetletij združuje z nemško državo in Italijo, zopet izkazala kot trden varuh evropskega miru. Nedavni obisk nemškega cesarja na Dunaju, ki me je zelo razveselil, vnovič spričuje tesno prijateljsko zvezo, ki obstoja med nami in Nemčijo.

Redni polletni budget vojne uprave se giblje v normalnem okviru. Povišana vojna pripravnost lanske zimo je povzročila znatne izdatke, ki so vam predloženi kot nadzahahteve. Priporočam vam jih, da se v svoji preizkušeni patriotični požrtvovalnosti na nje ozirate.

V najzvestejšem izpolnjevanju svojih dolžnosti je moja oborožena sila težavno nalogo, ki se je kot posledica resnih dogodkov na Balkanu stavila na njo, v težavnih razmerah izvršila v mojo popolno zadovoljnost. Opirajoči se na preizkušeno pripravljenost armade, vojne mornarice in obeh deželnih bramb, je bilo moji vladi mo-

goče, da je cilje, katere je zasledovala, uveljavila z mirnimi sredstvi.

Kljub vojnim dogodkom v sosednjih deželah se kulturno in gospodarsko napredovanje Bosne in Hercegovine ni motilo. Sprejetje železniške postave od strani bosensko-hercegovskega sabora, ki ima namen obema deželama dati nujno potrebne prometne zveze, tvori dokaz zrelega razumevanja, ki je ima ta ljudski zastop za velike interese monarhije.

Računajoč na vašo uvidnost in patriotično vnemo, vas pristrčno pozdravljam.“

Delegati so cesarja navdušeno aklamirali.

V delegacijski seji je grof Berchtold razkladal, kaj so legitimni interesi monarhije, namreč: samostojna Albanija, neizpremenjena moč Avstrije ob Adriji in to, da se napravijo na Balkanu stalne razmere. Omenjal je dalje, da je Rusija vznemirjala s svojim oboroževanjem, da je zaradi Skadra ultimatum dobila Črna Gora in zaradi Albanije Srbija in da Avstrija vse dobro želi Romuniji in Turčiji. V tej politiki sta Avstrijo podpirali zaveznici Nemčija in Italija. Zboljšale so se zdaj razmere do Rusije in balkanskih držav, samo Srbija naj še naznanj svoje gospodarske želje. Pripravljeni pa moramo biti na udar in popraviti doma škodo, katero smo imeli ob prekucijah na Balkanu. — Prihodnja seja delegacij bo v torek.

Volilno gibanje.

Zadnje nedeljo so bili shodi Sloven. Ljudske Stranke na mnogih krajih. Pri D. M. v Polju je poročal dež. glavar dr. Šusteršič. Na Viču sta govorila kandidata dr. Šusteršič in Dimnik, na Igu je imel shod g. Fr. Povše, v Polhovem Gradcu dr. Šusteršič. Na vseh teh shodih so bile navdušeno odobrene kandidature S. L. S. — V Selcih, Škofji Loki in na Trati so bili dobro obiskani shodi, na katerih sta govorila kandidata Demšar in

PODLISTEK.

Pastir Šimen.

Sličica s Kamniških planin. Spisal Bogdan Selimir.

Takrat, ko julijevo jutro s smehljajočim licem natihoma odgrne nočno zagrinjalce s planine, ko zablešče po nji milijoni biserov in se zabele skale po obronkih, ko se vzbude cvetke med rdečim gričevnikom in pritlikavim borovjem in se dvigne izza gore na čistojasnem nebu zora in jo poljubi z rožnimi ustnicami prav na vrh, da sramežljivo zardi čezinček, takrat je planina lepa.

Taka je bila planina tistega julijskega nedeljskega jutra, ko je klečal pastir Šimen na vrhu pri visoki skali in molil. S komolci je bil naslonjen ob skalo, okrog prstov pa je imel ovit velik molek. Bil je Šimen golorok, v beli nedeljski srajci; po starem narejen zelen telovnik je imel spodaj odpet. Ustnici sta se mu počasi premikali; bila je nedelja, zato je molil tam pri vrhu planine.

Krog in krog po planini se je pasla živina in zvonila z zvonci; med grmičevjem so stresale ovce svoje drobne glave.

Šimen je prišel do zadnje jagode na rožnem vencu; naredil je velik križ, pobral klobuk s tál in sedel na travo. Izza pasa je potegnil mehur s tobakom, natlačil vivček in prižgal.

Pa je pricapljala od črede sem ovčica k Šimnu. Zableketala je pred njim in ga zvedavo pogledala.

„No, vidiš jo, no, po kaj pa si ti prišla?“ jo je nagovoril Šimen. Ovčica pa ga je mirno gledala in je pomežikovala z očmi.

„Vidiš jo no, kako me gleda! Pasla bi se, pasla! Tako je trava lepo omočena z roso; kar lesketa se! Ravno za tebe bi bila.“

Ovčica je iztegnila tanki vrat proti pastirju in pomolila drobčkano glavico prav do njegovega vivčka.

„Oh, kako si ti neumna! Opečeš se na smrček — tistile mali.“

Položil ji je roko okrog vratu, pritisnil jo k sebi in ji gladil mehko volno. Ovčica pa mu je obližovala roko, zableketala, ovohala mu klobuk, nedeljsko srajco, in mu pritisnila glavico k ušesu, kakor da bi mu hotela nekaj povedati.

„Oh, kako me imaš rada! Le ovohaj mi srajco; bela je danes, ker je nedelja. Vidiš, pa v tehle hlačah sem danes, v irhovkah. Stare so že, zelo stare, a nekaj so bile lepe in malo kdo je imel take. Ovčica je legla poleg njega in mu položila glavico v naročje.“

Planina se je razžarila v solncu. Nebo je bilo jasno, nedeljsko praznično in se je smejalo življenju na planini; samo tam za Planjavo se je vzdigovala temna, skoraj črna stebričasta megla — — —

Sredi planine je stal fant pri borovju; visok je bil in lep v obraz. Roki je prekrizal na prsih in je gledal na dekle, ki je stalo poleg njega, se smehljalo in zardevalo. Nekaj neskončno lepega je moral pravit fant dekletu, ker je

bilo vse blaženo v mlado lice — Šimen se je zagledal v fanta in v dekle in je vzdihnil: „Ej, bilo je, bilo — —“

Potegnil je z roko preko čela in potem po irhastih hlačah. Izguljene so že bile tiste hlače, le nad kolena se je še poznala iz zelene svile vtkana vinska trta in sredi nje kozel na skali.

„Te-le hlače sem imel takrat nove — —“

Dvignil se je dim nad vivčkom, vstajal je kvišku in se izgubljal v daljavi; tako so vstajale pastirjeve misli; počasi so vstajale in se izgubljale daleč tam v mladosti — —. V starem očesu se mu je nalahno zablestela solza kakor se zablesti rožni biser na planinski roži, kadar v jutru pogleda solčni žarek izza vrha po planini.

„Ej, bilo je, bilo! — —“

* * *

Takrat je služil Šimen drugo leto pri Pergavu za hlapca. Bilo je tisto veliko noč, ko je šel potem na nabor. Nekoč je prišla mati k njemu: vsa stara in izključena je že bila, upognjena pod leti in skrbmi.

„Mati!“ ji je dejal takrat Šimen, „mati, hlače bi si kupil za veliko noč — irhovke, kakor jih ima naš Francé, Pergavov in drugi fantje.“

„Le kupi jih, Šimen,“ je rekla veselo mati, „lepe si kupi! Saj si tudi ti fant, še bolj postaven in še večji ko drugi.“

Okrog ust se ji je nabral smehljaj, oči so se ji zamokrile radosti, ko je gledala pred seboj Šimna, tako velikega, postavnega, zalega, in ko

Jarc. V Cerkljah je bil v „Domu“ velik shod, na katerem je župnik Dolinar dobro posvetil liberalcem. V Dupljah sta kandidata Zabret in prof. Marinko imela shod popoldne, popoldne je pa g. ces. svetnik Gustav Pirc predaval o živinoreji. Na shodu v Žireh so govorili gg. Kobi, Perharc in Gostinčar. V Domžalah je imel velik shod dr. Krek. Pokazalo se je na shodu, da število liberalcev pada, ker se tudi tem zdi gonja proti duhovščini preneumna. V Dobu in Radomljah je govoril na shodu dekan Lavrenčič. — Na Dolenjskem so bili shodi: v Škocijanu, na Otoku, v Št. Jerneju, na Krki in v Dolenji Vasi. Na nekaterih izmed imenovanih shodov se je z navdušenjem govorilo o Einspielerju, čegar slavnost stoletnice se je praznovala v Celovcu.

V Idriji je imel shod kandidat dekan Arko ki je v občno zabavo govoril tudi o Theimerici in Johanci. Na Javorniku je govoril na shodu župnik Košir, na Dovjem kandidata Pogačnik in Piber, pri Sv. Ani Zabret, v Strahinju prof. Marinko, v Košanah dr. Pegan in dr. Žitnik.

V Lescah so pa imeli shod liberalci radovljiskega okrajnega glavarstva. Najeli so za govornika znanega liberalnega prvaka Ribnikarja iz Ljubljane in so proglasili za kandidate splošne kurije Trebušnika iz Žirovnice in za kandidata kmečke kurije Gogalo iz Nove Vasi. V imenu liberalcev kandidirajo v splošni kuriji ljubljanske okolice Andrej Knez z Viča, v ribniškem okraju Franc Andolšek iz Vel. Poljan, v logaškem okraju živinozdravnik Fran Majdič.

Shod liberalcev v Lescah.

Na Martinovo nedeljo popoldan so liberalci priredili svoj shod pri Krištofu v Lescah. Na ta shod so povabili vse zadnje ostanke svojih pristavev iz Lesca in iz bližnje in daljne okolice. Za govornika so povabili Ribnikarja na shod. Na shod je prišel tudi liberalni mestni kandidat prof. dr. Pestotnik. Za predsednika shoda so postavili Jožefa Gogalo iz Nove Vasi. Iz radovednosti je prišlo na ta liberalni shod tudi večje število naših somišljenikov. To pa liberalcem ni bilo prav, hoteli so biti sami. Prvo delo zbranih liberalcev je bilo, da so na predlog čudnoznanega Koželja, bivšega žel. asistenta, pometali klerikalce iz salona. Na dano parolo: „Klerikalce ven!“ začela se je prava gonja na naše pristave. Liberalci so tako besneli in divjali, da še svojih niso poznali in da so še nekaj svojih ven zapodili, ker so se jim zdeli premalo liberalni. Ko so končali to svoje gigantsko delo, so prišli še-le do sape in naposled do besede. Prvi je prijel za besedo Dolfe Ribnikar. Globoko se je oddahnil, ko je videl, da so sami, in sedaj je začel neusmiljeno udrihati po dr. Lampetu, glavarju dr. Šusteršiču in dr. Kreku.

je pomislila, kako možki bo v lepih, z zeleno svilo pretkanih irhovkah.

Za veliko noč jih je torej kupil. Lepe so bile takrat, čisto črne; nad kolena je bila z živo zeleno svilo vtkana vinska trta in sredi nje divji kozel na skali.

In šel je na veliko noč skozi vas v novih irhovkah, roki v žepih, pokoncu, širokopleč, po strani klobuk na glavi. Šel je mimo okna, se ozrl nekoliko tja in videl, kako se je nagnila v njem lepa glavica in se potopila v nageljnih in rožmarinu, kako je zardelo lice med nageljni, kako so zrle nanj velike, sramežljive oči izpod dolgih trepalnic. Obstal je pod oknom, pristopil k zidu, prijel z roko rdeče cvetove in razmeknil rožmarinove vršičke.

„Francka, kako imaš lepe nageljne!“

Nagnila se je nad rožami in se je nasmejala.

„Nič kaj mi ne marajo rasti,“ je odgovorila. To je pa rekla samo tako, da je imela kaj reči; kajti nageljni so bili lepi, živordeči in so povešali težke cvetove po zidu navzdol.

„Ali bi mi dala enega, Francka?“ jo je prosil.

Utrgala je najlepšega, pridejala vršiček rožmarina in mu pomolila šopek skozi okno. Šimen pa ga je zateknil za klobuk in je bil ves srečen. In bila je srečna Francka, ko je stal Šimen ob oknu. Rada bi mu povedala še nekaj, pa ni vedela, kaj. V zadregi je božala rože in ga vprašala, če bo kaj prišel na planino, ko bodo pasli.

Da ne bi obličal v govoru, je imel pred seboj kar tiskano pridigo, zloben pamflet na naše poslance (naslovljen pod imenom) „Mi sami in samo mi“, v katerem so pogrele stare liberalne laži.

Ribnikar je najprvo govoril o zapravljenosti in potratnosti deželne odbora. Spravil se je na elektrarno in dr. Lampeta in trdil, da se ne bo obrestovalo to podjetje; to je le kmetu v pogin in pogubo. Nadalje je rekel, da je deželni glavar dr. Šusteršič za popravo svojega stanovanja v deželnem dvorcu vrgel tja celih 60.000 kron, povedal je, kako se trati v dež. dvorcu z električno razsvetljavo, da kadar je glavar ali glavarica v dež. dvorcu, da gore vsi lustri in cel dvorec je tako bajno razsvetljen kot cerkev na božično noč. Celoletna razsvetljava dež. dvorca stane krog 6.000 kron, vsak večer pa 30 kron! Kam bo prišel ubogi kmet pri takem gospodarstvu!

Ribnikar je kaj glasno govoril, bolj kričal in vpil, kakor govoril, tolkel in bil je ob mizo, da bi ja bolje pribil liberalne laži. Bilo mu je vroče in potil se je, da je kar teklo od njega, ni mu kazalo drugega, kakor sleči sukno in gorlorok stati pred poslušalci, da je bil bolj podoben kmetu. (Tu se je potil Ribnikar za kmeta v pravem pomenu besede!) Ko se je Ribnikar bolj komod naredil, se je spravil na deželni avtomobil, ki stane celih 30.000 kron in ki se rabi po njegovih besedah samo za agitacijo za S. L. S. Nato se je zagnal na dr. Kreka in njegovo moralo — pri tem pa je pozabil sam na svojo moralo — in rekel je posmehljivo: „Krek je tako naredil s Theimerco kakor dedec, ki čika in ko čik prezveči pa ga ven vrže.“ Ribnikar je namreč med svojo inteligenco imel tudi nekaj čikarjev na shodu, ki so od dolgega časa prežvekovali tobak; zato mu je ravno ta primera prav prišla.

Nadalje se je Ribnikar spravil tudi na Oražma iz Most pri Ljubljani in ga obdelal po svoje. Da tudi Vodiške Johance ni pozabil, je umevno. Rohnel je zaradi podpore na ribogojstvo na Kranjskem in trdil, da nima dežela in kmet nič od tega. Liberalna stranka, nadaljuje Ribnikar, je šparala na vseh koncih in krajih, farovski mogotci pa delajo z denarjem kakor svinja z mehcom. Klerikalni poslanci delajo le za svoj aržet in mečejo kmečki denar za neumnost, kmetom pa ostanejo samo krvavi žulji. Klerikalci so obljubili, da bodo delali za kmeta, storili pa niso za kmeta nič; milijone dolga so pustili, prazna je deželna blagajna, kranjska dežela pa pred banerotom; mi smo jim pustili polne blagajne, sedaj pa ni drugega kot dolg in kdo bo plačal ta dolg, kdo drugi kot kmet?

Svoj govor je sklenil Ribnikar s temi-le besedami: „Volitve za deželni zbor so pred durmi!

Izpregovoril ji je par lepih besed, da ji je močnejše vdarilo srce. Potem je potisnil klobuk še bolj na oči, vzravnal se še bolj po koncu in je odšel po vasi. Duša mu je bila polna, v srcu pa mu je kraljevala velika noč. Stopil bi sredi vasi in bi zavriskal, da bi se zgenile veje na drevju po vrtovih, naglas bi zaklical vsem: Glejte nagelj! Francka mi ga je dala, Trnadova, gruntarjeva hči, meni beraškemu sinu, ker me ina rada, mene hlapca!

Tako je šel po vasi in se pridružil fantom, ki so sekali pomaranče in pirube.

Drugi dan mu je dala Francka pirhov polne žepe.

Minuli so prazniki. Šimen pa je vsak večer, ko je ponopojil in pokrmil živino, stopil na Pergavovo dvorišče in zavriskal čez vas — za lahko noč Francki. In vsako nedeljo je prišla Francka k ograji vrta in mu dala šopek iz rožmarina in nageljnov.

Večkrat ga je po strani pogledal Francé Pergavov, ko sta šla k maši, in ga je, smeje se, vpraševal:

„Šimen, kje pa rastejo taki nageljni?“

A Šimen se mu je samo smejal. Francé pa ga je imel rad, ker je bil pošten, delaven in je veliko postoril na njihovem domu.

Tisto pomlad je šel Šimen na nabor in je bil potrjen. Potem so peli fantje vsako noč po vasi in Šimen je bil med njimi. Zapeli so sredi vasi lepo pesem, dolgo in zategnjeno, o ravnem polju in rožmarinu. Ko pa je preminulo poletje,

Boj bo hud! Agitacija bo silna! Zato Vam pravim, vsak (izmed vas), h komur pride far agitirat, naj ga ven vrže! Far naj v cerkvi mašuje, tam je na svojem mestu, zunaj cerkve je pa navaden človek, kakor vsak drug. Svojo trditve podprem z besedami poslanca Pibra in se sklicujem na besede, katere je on govoril o sebi: „Jaz sem takrat pobožen, ko sem v cerkvi, drugač pa sem navaden človek, kakor vsak drug.“ Basta!

(Konec prih.)

DOPISI.

Iz Mavčič, 18. novembra. Danes sva zvedela, da Stenovec iz Mavčič štev. 26 kot revež razpošilja neko tiskano prošnjo za podporo, v katero je dal tudi najini imeni natisniti, češ, da potrjujeva, kar v prošnji navaja.

V pojasnilo sva prisiljena sledeče izjaviti:

Pred nekako poldrugim letom sva mu res podpisala neko prošnjo, toda izrečno le za Ameriko, nikakor pa ne za domače dežele. Trdil je namreč, da bo prosil tamošnja društva, naj ponesrečencu pomagajo.

Kar sva takrat podpisala, je bilo resnično, a drugače je dandanes. Dobri naši Američani so poslali Stenovcu do 3000 K. S tem je (ako je hotel) plačal lahko vse doigove ter je letos še nekaj sveta kupil.

Radi tega izrekava slovesno, da Stenovec najin podpis zlorablja, pa tudi, da je v naši župniji — kaj še-le drugod — mnogo ljudi, ki so večji reveži, kakor je Stenovec sedaj.

Ljubo bi nama bilo, ako notico o tem objavijo tudi drugi listi.

Dr. Jos. Marinko,
župni upravitelj.

Franc Oblak,
župan.

S Klanca. Joža Grašič se najbolj žene za rdečkarje. Okoli leta, volilce zapisuje in čevljarje nagovarja, da bi stopili v rdečo družbo. Kakšni so pa rdečkarji? Njihov voditelj Ante Kristan v Ljubljani je izjavil, da noče biti pri nobeni veri. Poročen je civilno in otrokom ne pusti, da bi hodili v šolo h krščanskemu nauku. Ko ga je šolska oblast prisilila, da je moral povedati, kakšne vere so njegovi otroci, je odgovoril, da so turške vere. Ali hoče Joža tudi na Klanca vpeljati turško vero? Njegova zveza s Kristani je sumljiva.

Predoslje. Izobraž. društvo v Predosljih priredi v nedeljo, dne 23. novembra popoldne ob 3. uri, v „Društvenem domu“ Konstantinovo slavnost s petjem, govorom in igro „Sveti Just“. Igra se vrši v času, ko so rimski cesarji preganjali kristjane in je prav zanimiva. Društvo si je napravilo za to igro krasno gledališko obleko, zato ne bo nobenemu žal, ako se bo udeležil predstave. Vstopnina znaša: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 v, III. vrste 60 v, stojišča 40 v. Igra se bo ponovila v nedeljo, dne 30. novembra. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Z Breznice. Strica Trebušnika liberalci preveč vlečejo, ko mu pravijo, da bo izvoljen. Trebušniku so se že začele oči odpirati. Zdi se mu, da bi bilo bolje, ko bi ostal konjski mešetar, kakor da bi postal politični poganjač liberalnih Ribnikarjev.

je šel Šimen po živino gor v planino. Nedelja je bila takrat in še zadnjič je zarajala planina. Ej, bilo je veselje!

Pa so se vstopili fantje, ki bi imeli iti jeseni k vojakom, in so zapeli lepo pesem v slovo. Andrejčkov Tone jih je spremljal s harmoniko in je pel še sam. Udarjal je z ного ob tla, privzdigoval rami in prikimaval z glavo. Kadar se je pesem zategnila, so se zazibali fantje, privzdignili so glave in jih potem zopet nagnili.

Petelinček je zapel,
danica je prišla — — —
Slovo je je fantič vzel,
jaz sem zajokala — — —

Dekleta so slonele ob staji povešenih glav; tuintam se je zasvetila kateri solza v očesu: tuintam je stal pri koči kak gospodar, ki je prišel pogledat v planino k živini, vzel pipo iz ust in poslušal.

Lepo so peli fantje in samim je bilo žalostno v srcih. Še dolgo potem, ko so odpeli, so strmeli zamišljeno v tla kakor da bi prisluškovali odmevu lastne pesmi. Odmev pesmi pa je splaval po planini, nizko borovje se je zazibalo, gričevnik se je zamajal; ptiček je utihnil v grmovju in poslušal, bele planinke so nagnile glavičice po zelenih rušah na skalah.

Šimen je pogledal po Francki, pa je ni bilo nikjer. Ko je potegnil Tone iznova meh, zagodel polko, je stopil tja za kočo; ob steni je slonela Francka in je jokala. Z belim predpasnikom si je zakrivala objokane oči. (Dalje prih.)

Z one strani Save se nam piše: Poročilo „Gorenjca“, da bi bil g. Joško Benedik kandidat liberalcev, ni resnično. G. Joško želi biti, kakor se vidi, pristaša S. L. S. Tudi g. Jozo z Jame ne ve, kaj bi naredil, ker nihče ni rad spodaj.

Iz Radovljice. Našim onemoglim liberalcem se za malo zdi, ker so pri vprašanju radovljiskega kolodvora tako naleteli, da se jim smejata mesto in okolica. Liberalci bi še sedaj v resnici radi videli, da bi se v Radovljici ne zgradil silno potrebn kolodvor, to pa zaradi tega žele, ker dobro vedo, da so sami pri ministrstvih popolnoma brez vsega vpliva, in ker jih jezi, da so možje S. L. S. dosegli za Radovljico to veliko ugodnost. Kje je misleč in pošten človek, ki bi ne obsojal te nizke liberalne podlosti? Sedaj so se pa vrgli liberalci, da bi prikriji svojo kolodvorsko blamažo, na drugo stvar. V „Sl. Narodu“ pišejo z Bleda, da cesta iz Radovljice čez Ribno na Bled se ni razširjena in da zato vozniški tako kolnejo, da se delajo iskre. No, vozniki bi kleli še stoletja, ako bi to cesto pomagali popravljati liberalci. Ker se je pa tudi v tej zadevi naši stranki, ki je popravila že veliko cest v deželi, pri vladi posrečilo doseči uspehe, bo kmalu začel kleti nekdo drugi, namreč blamirani liberalci.

Na Dovjem sta imela v nedeljo, dne 16. t. m. predpoldne ob 11. uri volilni shod gg. vitez Pogachnik in župnik Piber. Navzoči volilci so izrekli popolno zaupanje poslancem S. L. S. ter so soglasno odobrili kandidature obeh gg. poročevalcev.

Iz Škofje Loke. Strelski klub je imel sestanek pri Zoržu. Menili so se, kje bi se dobil lokal za shod liberalnega kandidata mestne skupine. Pa, glej ga hudirja! Zagrizeni liberalci se ga boje. Joškov French ga na Štemarje noče, ker tam ni gostilna. Marušček Zihelr bi zaradi shoda veliko ljudi izgubil. Balantov Oto pa pravi: „Kaj shod, saj le od klerikalcev živim!“ Tako Markucov dohtar iz Cerngroba še lokala za shod ne bo mogel dobiti, ko mu ga njegovi ljudje ne privoščijo. Svetujemo pa loškim liberalcem, da naj napravijo shod v Šurkovi mesnici na Grabnu pri Katrici. Če Ločanov ne bo dosti, naj pa Kranjce povabijo, da bo mesnica polna. Saj se dr. Triller poteguje za mesarje!

Brezje. Telovadni odsek izobraževalnega društva na Brezjah priredi, dne 23. nov. igro „Mutasti muzikant“ z dvospevom: „Krojač in čevljar“. Ne pa, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v vabilih „Čevljar in berač“. Tudi ne nastopajo igralci M. Fotočnik in V. Pinžgar, temveč M. Potočnik in V. Finžgar. To je napravil tiskarski škrat. Med igrama bodo udarjali društveni tamburaši pod priznanim vodstvom g. Iv. Bolé. Odbor.

V Kamniku je umrl in bil danes dopoldne pokopan č. g. Martin Poč, župnik v pok. in duhovni svetnik, star 72 let. Gosp. Poč je spisal svoj čas zelo porabno knjigo „Duhovski poslovnik.“ Predno je šel v pokoj je bil župnik v Komendi.

POLITIČNI PREGLED.

Baron Conrad ostane načelnik generalnega štaba, ker je cesar poravnal nasprotja med njim in prestolonaslednikom.

Na Angleškem se mudi avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand s soprogo. Angleški kralj in kraljica sta visoka gosta sprejela na kolodvoru v Windsoru in spremila v grad.

V Janini je umrl avstrijski generalni konzul K. Bilinski, ki je bil zaposlen pri določevanju južne albanske meje. Njegov naslednik v mejni komisiji je podkonzul K. Buchberger.

Poslaniki se menjajo. Rusija je odpoklicala dunajskega poslanika Giersa in se bo isto zgodilo tudi s pariškim poslanikom Izvolskim, ki je veliko ulogo igral za časa balkanske vojne, pa zdaj vlada ni več z njim zadovoljna. — Avstrija je odpozvala princa Fürstenberga, poslanika v Romuniji, in grof Szögyeny-Marich bo tudi v kratkem odstopil, četudi ga vlada za sedaj še ne misli odsloviti.

Kokovcev, ruski ministrski predsednik, se je mudil v Berlinu pri državnem kancelarju zaradi železnice v Mali Aziji. Tudi cesar ga je vsprejel.

Na Bolgarskem bodo imeli v kratkem volitve. Na shodih imajo stranke hude politične boje zaradi provzročiteljev zadnje vojne. Nekaj časnikov je Avstriji prijaznih, drugi drže z Rusijo. Rusofili zahtevajo, da mora odstopiti car Ferdinand vladu sinu Borisu, ki je bolj prijazen Rusom. Ministrski predsednik Radoslavov hoče Bolgarijo po trgovinski pogodbi tesno zvezati s Turčijo. Ministri dolže prejšnjega ministra Gešova, da je s svojim cinčanjem zakrivil nesrečo Bolgarije, ko ni pravi čas nastopil proti Srbom.

NOVIČAR.

Volitve v mestih. Tisti kmečki volilci, ki imajo pod mestno katastralno občino kaj posestva, in so bili vreklamirani, da bi volili v mestni skupini, so dobili od okrajnih glavarstev obvestilo o tej vreklamaciji z dostavkom, da se lahko zoper to pritožijo. Ta pritožba pa bo imela le uspeh, ako niso bili postavno vreklamirani.

Če so bili pa postavno vreklamirani, če namreč ves plačujejo kaj davka pod mestno mero, je vsaka pritožba na vlado brez pomena, ker se je vlada načelno že izrekla, da so volilci v mestni skupini. Drugače je pa v onih slučajih, ko mnogo vasij spada pod mestno občino, pa so prej te vasi volile v kmečki, ne v mestni skupini, ker spadajo pod druge katastralne občine. Glede teh volilcev se deželna vlada še ni odločila, če imajo pravico voliti v mestih, pač pa se je deželni zbor, ki je postavodajna korporacija, postavil na stališče, da imajo tudi ti kmečki volilci pravico voliti v mestih. Državno sodišče je sicer drugačnega mnenja, kakor večina kranjskega deželnega zbora, a zaradi tega zadeva še ni končno rešena.

Dr. Triller in draginja mesa! V ljubljanskem občinskem svetu je bil te dni stavljen predlog: Mesarji naj se pozovejo, da znižajo cene mesu, ker je cena živini zelo padla; če bi pa mesarji tega ne hoteli storiti, naj se pokliče na pomoč deželna vlada, ki naj pomaga znižati cene mesu z določitvijo maksimalne cene. Dr. Triller je bil proti temu, da bi se mesarje resno prijelo in da bi vlada vmes posegla. Ko je prišel predlog na glasovanje in je bilo za predlog kakor proti predlogu enako število glasov, je odločil podžupan dr. Triller s svojim glasom kot predsednik seje in se je potegnil za mesarje, da jih ne bo kdo silil meso ceneje prodajati. Uradnikom v Kranju se tedaj ponuja kandidat, ki se boji zameriti se ljubljanskim mesarjem. Nedavno je „Sava“ dokazovala, da je meso tudi v Kranju predrago. Časlej bo morala „Sava“ o mesu molčati, da se ne bodo ljudje spomnili dr. Trillerja in draginje mesa.

Volitve v obrtno sodišče v Ljubljani se bodo vršile prihodnjo nedeljo. S. L. S. je postavila svoje kandidate za slovensko krščansko socijalno delavstvo.

V Ljubljani je postavila S. L. S. v splošni kuriji g. Ivana Kregarja, predsednika obrtno pospeševalnega zavoda. Liberalni kandidat je g. Josip Turk, bivši odbornik falirane „Glavne posojilnice“.

G. dr. Janko Marolt, okrožni zdravnik na Vrhniki, je proglašen za kandidata S. L. S. v mestni volilni skupini Vrhnika—Postojna—Lož.

Socialni demokratje se kaj živahno pripravljajo za deželnozbornske volitve. Ertin Kristan se je mudil nedavno na Dunaju na strankarskem shodu nemške avstrijske socijalne demokracije. In tu so mu menda naročili njegovi tovarishi, židje in drugi brezverski rdečkarji, naj podpira njegova rdeča mednarodna stranka pri volitvah, kjer nima sama upanja do zmage, liberalce, to je tisto stranko, ki je največja nasprotnica in sovražnica delavstva, kar je že opetovano pismeno in tudi dejansko pokazala. Ravno iz tega dejstva, ker socijalna demokracija tako slepo drvi za liberalci, se mnogim delavcem odpirajo oči in dobro bodo premislili, predno bodo sledili pozivu frakarja Etbina Kristana in šli za liberalci v ogenj.

Zopet eden. Veliki slepariji so prišle oblasti v Lvovu pri delavski blagajni na sled. Socijal-demokratski tajnik jud Nacher je poneveril nad enajst tisoč kron delavskega denarja. Za to tatvino so rdeči voditelji že dobre tri tedne prej vedeli, ne da bi bili izdali svojega prijatelja. Ker pa niso hoteli bogati rdečkarji, kakor dr. Diamand, Hudec in drugi, poravnati tatvine, se je morala ovaditi sodniji. Rdečega tatu so prijeli, delavstvo pa je prišlo ob denar. Zadnji čas se je odkrilo po raznih krajih več poneverb, ki so jih zakrivil rdečkarji. Le tako dalje in tudi še nezavedno delavstvo, ki trobi v socialistični rog, bo do dobra spoznalo svoje judovske voditelje.

Prestolni govor, kakršnega prinašamo po „Slovencu“ v uvodnem članku, je prinesel tudi list „Dan“. To se je pa zgodilo tako. V sredo zvečer sta prinesla prestolni govor „Slovenec“ in „Slov. Narod“, seveda vsak v svojem prevodu. Drugo jutro je pa izšel „D.“ in je prinesel kot prvo najnovejše telefonsko poročilo z mastnimi črkami dobesedno po „Slovencu“ ponatisnjen prestolni govor. Gotovo se je zdela uradniku „Dneva“ „Slovenčeva“ prestava mnogo boljša kakor „Narodova“. In tako se dajo liberalci včasih pomazati z klerikalnim oljem.

Pastirski list peterih škofov irske pokrajine o izseljevanju je časa jako primeren in ga ljudje prav radi poslušajo. Tudi po lepem Gorenjskem se je začela širiti izselniška kuga. Dela se na Gorenjskem ne manjka in za pametne ljudi tudi kruha ne. Ker je pa preveč pijače, pa vsega manjka. Takim revežem, ki imajo suha grla, najbolj leta Amerika po glavi. Posebno čudno je, da so štimana gorenjska dekleta tako prismojena, da gredo za pijanci čez morje. Pastirski list kaže na veliko škodo, katero povzroča izseljevanje našemu narodu v verskem, moralnem in gospodarskem oziru, in daje nasvete, česa naj se varujejo izseljenci, če že morajo iti na tuje. Ako bi Mohorjeva družba izdala v smislu pastirskega lista kakšne mično pisane povesti, bi prav storila, oziroma prav bi storili tisti, ki bi take povesti za družbo spisali.

Izseljevanje. „Narodu“ pastirski list škofov o izseljevanju ni všeč. Graja namreč to, da se škofje brigajo za vero izseljencev, in pravi, da

bi se naši škofje morali bolj brigati za to, da bi imeli ljudje doma dovolj kruha. Ti liberalci so res smejni ljudje, ki nad duhovni vedno godrnjajo. Če duhovni oznanujejo vero, pravijo: „Čemu to? Skrbite ljudstvu za vsakdanji kruh!“ Če pa duhovni delajo po gospodarski družbi za kruh ljudstvu, pa vpijejo: „To ni vaša stvar! Pojdite v cerkev!“

Telečja nevednost. Častni občani na Kranjskem nimajo volilne pravice. Tega še ne vedo liberalni učitelji, sodrujniki „Dneva“. Dne 16. t. m. je prinesel „Dan“ nastopno notico. „Srečna Cerknica ima štiri klerikalne volilce več. Občinski odbor je namreč izvolil za častne občane deželnega predsednika bar. Schwarza, deželnega glavarja dr. Šusteršiča, deželnega odbornika dr. Lampeta in poslanca dr. Žitnika. — Šusteršič et comp. bodo torej po vseh občinah sami sebe volili. Potem bodo menda že zmagali. Cerknica je lahko ponosna na svoje nove volilce.“

Kaj dela zdaj vodiška Johanca? V „Slovenski Narod“ piše članek s podpisom „Stajerski duhovnik“. Pisava kaže, da se je Johanca za mrežo naučila rafinirane sleparije.

Likvidacijski odbor „Glavne“. Kaj li dela ta odbor? O tem se čujejo po Gorenjskem vedno bolj vznemirjive vesti. Liberalci pravijo, da bo treščilo po volitvah in da prej ne sme. Ali je res? Če odbor noče zadeve pojasniti, naj se govori o njej na shodih.

„Svobodna misel“. Vlada je razpustila češko društvo „Svobodna misel“, ki je izdajala tudi popolnoma brezverski slovenski list z istim imenom. Društvo se ni hotelo brigati za društveni in shodni zakon. Vlada je zaplenila v blagajni 50.000 kron premoženja.

„Hrvaški Sokol“. Župnik v Dobrinju na otoku Krku je očital „Hrvaškemu Sokolu“ da je liberalen. „Sokol“ je tožil. Župnik je podal dokaz resnice in „Sokol“ je tožbo umaknil. Zanimivo za narodnost „Sokolov“ je to, da „Sokol“ ni hotel izročiti zastopstva hrvaškemu odvetniku, ampak si je poiskal zagrizenega Lahona, ki je vložil obtožnico v laščini in se je vsled tega tudi razprava vršila v laškem jeziku.

Židje hočejo ustanoviti v Ljubljani svojo občino in zgraditi svoj tempelj. Stoletja so se kranjski Slovenci dobro branili Židov. Žalostno znamenje je, da dobivajo sedaj Židje tla med nami. Tudi v Kranju jih je semanje dni vedno več. Grozovito kriče in pačijo naš jezik, ko prodajajo. Židje prihajajo v večjem številu odkar so se prestavili sejm v Kranju.

V „Ljudskem Domu“ v Kranju je bilo sinoči krasno predavanje. Hribolazec g. prof. dr. Capuder je kazal skioptične slike Kamniških planin in Triglavskega pogorja in je te lepe slike pojasnjeval z živahno razlago. Po takih predavanjih se vzbuja ne le veselje do turistike, ampak tudi ljubezen do domovine, kajti živo stopi pred oči tudi neturistom, kako veličastno lepe so naše planine.

Iz duhovskih krogov se nam piše: „Recite katero o „Vzajemnosti“. Ta naivnost škoduje! Dal bi se pa napraviti dober list.“

Smuški tečaji v Bohinjski Bistrici. Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem priredi s podporo kranjskega deželnega odbora v letošnji sezoni 8—10 dni trajajoče smuške tečaje v Bohinjski Bistrici. Začetek in natančni program teh tečajev se bode pravočasno objavil.

Pregled gostiln je ukazano od c. kr. okraj. glavarstva v Kranju. Župani morajo pregledati, če so gostilniški prostori glede varnostne in zdravstvene policije prikladni svojemu namenu.

Spomenik sv. Janeza Nepomuka v Kranju pred sodnijo je postavljen. Iznenađenja je veliko. Živ človek ne bo mogel reči, da je ta spomenik v kras mestu, če tudi je silno drag. Stane 40.000 kron — to naj bi gosp. Bernekar vklesal v kamen, da bo kdo verjel. Kamen ni tirolski marmor, ki je trpežen, pa se težko obdeluje, ampak je mehki kararec, ki bo kmalu razpadel. Kritike bo tedaj g. Kokalj kmalu rešen.

Pretep. V Cnrgrobu pri Loki so fantje pretepli Petra Benedičiča in mu prebili lobanjo ter ga tako težko poškodovali, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Pri Ježici je gozdar L. Kos ustrelil 15 letnega fanta Ivana Berceta iz Stožic, o katerem je mislil, da nastavlja zajcem zanjke, kar pa ni bilo res.

Star tolar od ure je nekdo izgubil od Kranja do kolodvora. Odda naj ga najditelj v naši tiskarni proti nagradi.

Knjigoveznica „Tiskovnega društva“ v Kranju (v škofiji)

se priporoča v vezavo vsakovrstnih šolskih knjig v trpežni vezavi. Posebno solidno in cenovno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. Vezanje raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjižic ter izvrševanje vseh raznih del, ki spadajo v knjižgoveško stroko.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani pripravila velik koncert v spominu slovenskih skladateljev bratov dr. Benjamina in dr. Gustava Ipa-vice. Koncert se izvrši v nedeljo dne 14. decembra. Ta koncert bo za slovensko glasbo velikega pomena, ker bo pokazal zasluge obeh bratov Ipa-vice za razvoj slovenske glasbe v zadnjih 60. letih.

V konkurz je prišlo društvo sv. Marte v Gradcu. Obžalujemo, da se je akcija ponesrečila, ker bo to Slovincem v Gradcu veliko škodovalo.

Občni zbor zveze „Orlov“ je bil minulo nedeljo v Ljubljani v „Ljudskem Domu“. Zborovalce je pozdravil dr. Krek in poročali so: predsednik dr. Lovro Pogačnik, tajnik Hočevar, blagajnik L. Tomažič ter načelnik vaditeljskega zbora V. Jeločnik. Zveza šteje 169 telovadnih odsekov. Izvršujočih članov je 4262, od teh je 2295 telovadcev, 1797 podpornih članov in 1133 naraščaja. Sprejel se je predlog, da naj „Orli“ podpirajo „Sveto vojsko“, da naj se vadijo v popolni abstinenci in odpovedo žganju, ker ni častno za „Orla“ piti žganje. Navzoči g. svetnik J. Kalan je toplo pozdravil te sklepe. Dr. Adlešič je priporočal sklicivanje mladeniških taborov, na katere naj bi prihajali tudi mladeniči, ki niso v orlovski organizaciji. Sklenilo se je, agitirati za to, da se razširi list „Mladost“. Zlet „Orlov“ bo prihodnje leto na Moravskem; tega zleta se bodo v večjem številu udeležili tudi slovenski „Orli“. G. Ivan Podlesnik, ki je naznanil, da ne more več prevzeti odborništv, je bil imenovan za častnega člana. Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika dr. Pogačnik, za podpredsednika Turšič in Meršolj, za tajnika Janko Hočevar, za njegovega namestnika Ivan Pirc, za blagajnika L. Tomažič, za namestnika Vrhovec in za odbornike: dr. Adlešič, dr. Natlačen, Puntar, Cegnar, Babnik in Velkavrh. V vaditeljski zbor so bili izvoljeni: za načelnika V. Jeločnik, za podnačelnika M. Peterlin in A. Jeločnik ter za vaditelje: Kos, Koblar, Pirc, Hafner, Dostal in Velkavrh. V odbor kranjske podzveze so bili izvoljeni: Za predsednika Valentin Zabret, za podpredsednika dr. Adlešič in J. Pirc, za tajnika J. Hočevar, za blagajnika L. Tomažič, za odbornike: Oražem, Rupnik, Jezeršek. V vaditeljski zbor: za načelnika Pavel Kržan, za podnačelnika Brtoncelj in Kvas in za vaditelje: Erjavec, Lampič, Tonejc, Ramoveš in Završnik.

Sluavka pri goveji živini se je prikazala v občini Cirkno na Primorskem. Ta bolezen, ki se imenuje tudi kuga na gobcu in parkljih, se ne prenaša v druge kraje samo po živini, ampak tudi po ljudeh, ki prihajajo z okuženo živino v dotiko. Opozarjajo se živinski kupci, da naj na Tolminsko ne hodijo po živino, dokler se bolezen ne ustavi.

Razglas. Kmetijska šola na Grmu priredi za mladeniče, ki se hočejo praktično izvežbati v obrezovanju in oskrbovanju drevja, v cepljenju in gojitvi dreves v drevesnici i. t. d. praktični sadjarski tečaj, ki bo trajal od 15. januarja do 15. maja 1914. V ta tečaj se sprejme šest učencev v starosti od 16 let naprej. Sadjarski vajenci dobe brezplačno hrano in stanovanje in v denarju po 10 K nagrade na mesec. Nekolekovane prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole, krstni list ali pa domovnico, je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu (pošta Kandija).

Kletarski tečaji. Da imajo ukaželjni priliko, se v umnem kletarstvu temeljito izučiti, priredi c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky pri državni vzorni kleti v Rudolfovem tekoče zime več trodnevni kletarskih tečajev. Kdor se misli katerega teh tečajev udeležiti, zglesi naj se takoj pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem. Ker je število vdeležencev za vsak tečaj omejeno, treba se je, komur je na stvari ležeče, čim prej zglasiti.

Smrečje, sadike. Manj premožni gozdni posestniki, ki kažejo gospodarski napredek, dobe iz državne gozdne drevesnice v Kranjski za leto 1914 brezplačno sadik od smrek, proti temu, da plačajo pošne stroške in stroške za prekopavanje in zavijanje po 2 K za vsakih tisoč sadik. Prosi se za sadike ustno ali pa pismeno do 8. decembra 1913 pri županstvu. V prošnji se mora povedati: 1. Kraj, kjer se bode sadilo; 2. številka gozdne parcele; 3. davčna občina; 4. velikost goljave, ki jo je treba pogozditi in 5. končno način določiljave (s pošto ali brzovozno). V prošnji naj se natančno naznanil naslov prosilca, število sadik, ki odpadejo na vsakega prosilca, zadnja pošta ali železnična postaja. Po 2 K od tisoča smrek se plača naprej. Prošenj ni treba kolkovati.

RAZNOTEROSTI.

Na Reki so prišli na sled velikemu poverjenju v mestnem carinskem uradu. Kontrolorja Butkoviča so zaprli. Pogreša se okoli 12.000 K. Zaprli so tudi suspendiranega direktorja Ravsinija.

Na Velehradu, na grobu sv. Metoda bo ljubljanski knezoškof dr. Jeglič daroval pontifikalno sv. mašo dne 23. t. m., ko se bodo ondi končale jubilejne slavnosti v čast sv. Cirila in Metoda.

Panamski prekop je odprt in so že začeli parniki pluti skozi.

300.000 kron znaša škoda, katero je napravil zadnji vihar samo v državnih solinah pri Piranu.

Razširjanje protestantizma v Avstriji. V Draždanih je sklenilo ondoto protestantovsko društvo nabrati za 400 letnico Lutrovega jubileja milijon mark za ohranjenje in razširjanje luteranskih šol v Avstriji. Skrajna predrznost je to in grdo izzivanje katoliškega prebivalstva. Bolje bi bilo, da bi pruski protestantje porabili ta denar za ukrepitev svoje cerkve, iz katere izstopa vsako leto na tisoče oseb. Samo v zadnjih letih, kakor je dokazano, je iztopilo iz protestantizma 240.000 oseb. In vsi ti so postali — brezverci. Tu bi imel ljubljanski pastor dr. Hegemann dovolj dela.

NOVEJŠE VESTI.

Zagreb, 20. novembra. Baron Skerlec se povrne v Zagreb kot hrvaški ban.

Pariz, 20. novembra. Nadvojvoda Franc Ferdinand na poti z Angleškega ne bo obiskal Pariza, kakor se je s prva poročalo.

Praga, 20. novembra. Sem je priletel francoski vojaški zrakoplovec Vedrines. Iz Nancyja do sem je potreboval sedem ur. Letel je brez prestanka čez Nemčijo, ker ni dobil dovoljenja, da bi se bil v Nemčiji kje spustil na zemljo. Odplove proti Carigradu, kamor je že priplul čez Bolgarijo francoski zrakoplovec Schneider.

V Mehiki je vojna pred durmi. General Huerta je poslal čete proti Verakruzu, kamor so odposlale Zjedinjene države svoje vojne ladje. Tudi angleške križarke so odpule iz Barbadosa pred Verakruz. Huerta je dobil orožja in streliva z Japonskega.

Na tedenski semenj v Kranju dne 17. novembra je bilo prignanih:

domače govede 115	za pitane vole 88 v
bosenske 20	za srednje pitane vole 80—82 .
hrvaške —	za nepitane vole 70—74 .
telet 5	za teleta 1—
domačih prašičev 70	za pitane prašiče 1·18 K
hrvaških —	za prašiče za rejo 1·30 .
domačih koz —	za bosensko goved 0— .
domačih ovac 1	za domače ovce 0— .
	Za 100 kg:
pšenice 22—	K detelja 1·40 K
rži 18—	seno 7— .
ječmen 18—	pšenična moka kg 0·38 .
oves 16—	kaša 0·36 .
koruza 18—	ješprenj 0·28 .
ajda 20—	maslo 2·60 .
proso 20—	jajce 0·09 .
krompir 5—	drva (trda) (klaftra) 20— .
fižol (rdeč) 26—	drva (melika) 10— .
koks 30— .	

Godovi prih. tedna. Nedelja (23.) sv. Klemen; ponedeljek (24.) sv. Janez od k.; torek (25.) sv. Katarina; sreda (26.) sv. Konrad; četrtek (27.) sv. Ahacij; petek (28.) sv. Jakob; sobota (29.) sv. Saturnin.

Loterijske številke. Trst, 19. novembra 85, 17, 54, 81, 90.

SLOVSTVO.

Mlada Breda. Povest, spisal dr. Iv. Pregelj. Pregelj mi je rekel: Kaj, jaz nisem pisatelj! Pa vem, da ni verjel sam sebi, ampak je tedaj stopil samemu sebi za hrbet, da govornik, kakor piše za naš silno učeni svet nerazumljivo laški popotnik Iz. Cankar. Mlada Breda dokazuje, da je dosti talenta v očetu te povesti. So strani, ki so resnično lepe in skozinskozi literarne. In če človek sreča mnogi takih strani, potem ne dvomi več o literarni sili avtorjevi. In ker je dolžnost kritike, da takega očisti napak, ki se ga še drže, ne bom stopal nič za hrbet, ampak bom povedal po pravici. Prva in glavna napaka povesti je — Katra. To ni človek, to ni ženska, ampak je tisti hudič, katerega je vprašal Kristus za ime in mu je rekel: Legijon mi je ime! Na vsakem lasu jih visi tolpa tih vragov in vsota je legijon. Ta ženska mi je napravila povest tako odurno, da sem jo prebral samo zaradi dane besede.

Vzemimo, da bi se izkotalo kje tako bitje. Naj se. Jaz ne maram njene fotografije, tudi v najlepšem okviru ne. Poišči si skusbe, potem pa ustvari sam ljudi, ne pa vragov — in ne angelov. Kdor ima um za razumevanje, razumi! Druga napaka je, da se rdeča nit povesti tolikrat trga ir. krotoviči po nebistvenih, včasih čisto nepotrebnih vrnenih avanturah, ki nimajo kar nič opravka s celo stvarjo. Prav to napravlja povest za namen, kateremu je pisana, težko umljivo. — Jezik je bogat in lep. Opozarjam pa, naj se ne pohujša pisatelj in naj odločno opusti banalno ponavljanje in naj verjame, da se s tem tako pogostnim ponavljanjem ne da jeziku poanta narodne govornice. Sicer je pa povest za beletristiko Mohorjeve družbe zadnjih let — vesel dogodek in z veseljem čakam še drugih — toda odločno brez Kater. F. S. F.

Dober tek

je in ostane glavna stvar. Kdor pa nima veselja do jedi, naj poskusi Scottovo ribjeoljnato emulzijo, ker ista se je že desetletja izkazala kot tek pospešujoče krepilno sredstvo. Proti navadnemu ribjemu olju je Scottova emulzija tako blagega okusa in lahko prebavljiva, da se to krepilno sredstvo prav lahko uživa. Scottova ribjeoljnata emulzija krepi telo ter zajedno vpliva na naravno potrebno hrano na ta način, da se uživa navadno hrano z dobrim tekom ter se stem pridobi nov pogum in veselje do življenja.

Za odrasle in otroke je Scottova emulzija, sestavljena iz najčistejših in najučinkovitejših sestavin, po zimi in po leti najizbornejše krepilno sredstvo.

12
Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v v znakah na SCOTT & BOWNE, G. m. b. H., in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarne za poizkušnjo.

PISARNA

za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman, Kranj.

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komerc. zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

129 52—14

Ideal gospodinje

je

Singer šivalni stroj,

ki se dobi v vseh naših prodajalnah, katere so označene z poleg stoječim «S» izveskom ali pa po naših potnikih.

Singer Co., delniška družba

šivalnih strojev

Kranj, Glavni trg št. 119. 75 18—13